

درس دهم:

سید جمال اسدآبادی: مردی آزادی خواه و دارای افکار و عقاید فلسفی، سیاسی، اجتماعی و طرفدار استقرار آزادی در کشورهای شرقی و ایجاد وحدت میان مسلمانان و تشکیل اتحادیه دولت های اسلامی بود. در پاریس روزنامه "غرّوّه الوثقی" را منتشر کرد و به سیاست انگلستان در شرق حمله کرد.

ابوالقاسم قشیری: یکی از عارفان معروف قرن پنجم هجری که کتاب "رساله قشیریه" در شرح اصطلاحات و معرفی مشایخ عرفانی از آثار اوست. اصل این کتاب به زبان عربی است و یکی از شاگردان قشیری آن را به فارسی برگردانده است. موضوع این کتاب، معرفی برخی از بزرگان عارف و شرح اصطلاحات و الفاظ رایج میان آنهاست. این اثر با تصحیح و تعلیقات استاد فرزوانفر به چاپ رسیده است.

درس یازدهم:

ادیب الممالک فراهانی: میرزا محمدصادق امیری، معروف به ادیب الممالک، شاعر و روزنامه نگار عصر مشروطه بود. در سال ۱۲۷۷ ه.ق، در فراهان اراک زاده شد. پس از مهارت و شهرت در شاعری، مظفرالدین شاه به او لقب ادیب الممالک داد.

سلمان هراتی: در سال ۱۳۳۸ ه.ش در تنکابن، در خانواده ای مذهبی پا به عرصه وجود نهاد. از سال ۱۳۵۲ به نوشتن روی آورد و سرودن شعر را آغاز کرد، فوق دیپلمش را در سال ۱۳۶۲ در رشته هنر گرفت. او با شعر ارزشی انقلاب، پیوندی ناگسستنی داشت؛ صمیمیت، سادگی و بی پیرایگی در اشعارش موج می زند. از سلمان هراتی، سه مجموعه به نام های "از این ستاره تا آن ستاره"، "از آسمان سبز" و "دری به خانه خورشید" به چاپ رسیده است. شعر "ای وطن من" از او است، در سال ۱۳۶۵ بر اثر تصادف، جان باخت. بیت زیر بر سنگ مزارش نوشته شده است:

"آه از پاییز سرد، ای کاش من
از تو باغی در بهاران داشتم"

درس دوازدهم:

حمید سبزواری (۱۳۹۵-۱۳۱۴ ه.ش): حسین ممتحنی متخلص به حمیدسبزواری از شاعران خوش نام انقلاب که بیشتر سروده های او مربوط به فضای انقلاب است. از اثر او می توان به "سروده سپیده" و "سرود درد" اشاره کرد.

مثنوی معنوی: کتاب منظوم و گران قدر مولوی، شامل حکایاتی است که مولانا با بیان آنها مسائل دینی و عرفانی و حقایق معنوی را به زبان ساده و از راه تمثیل بیان می کند. مثنوی در ۲۶ هزار بیت و در شش دفتر سروده شده است.

روح الارواح: روح الارواح فی شرح الاسماء الملك الفتاح؛ نوشته شهاب الدین احمدبن منصور سمعانی، از عارفان و نویسندگان قرن ششم است. این کتاب با نثر شیوا و ساده به شرح و توضیح نام های خداوند پرداخته است.

درس سیزدهم:

درآمدی بر ادبیات داستانی پس از پیروزی انقلاب اسلامی: نوشته فریدون اکبری شلدره که در آن به سیر تاریخی ادبیات داستانی از روزگار مشروطه تا ۱۳۷۷ پرداخته شده است. محور اصلی کتاب، داستان نویسی پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران است.

درس چهاردهم:

فدایی مازندرانی: میرزا محمود فدایی مازندرانی (حدود ۱۲۸۰-۱۲۰۰ ه.ق) از شاعران و مرثیه سرایان بزرگ عاشورایی در عصر قاجار است که در منطقه دودانگه شهر ساری می زیست و واقعه کربلا را بر پایه اسناد معتبر تاریخی به نظم درآورده است. بخش نخست دیوان شعر او (مقتل منظوم) در قالب ترکیب بند سروده شده است که حدود ۴۲۰۰ بیت دارد. بخش دوم نزدیک به سه هزار بیت است که در قالب های گوناگون به بیان مفاهیم ادبیات عاشورایی پرداخته است. شعر یاد حسین علیه السلام گزینشی از قصیده ای بلند و شکوهمند است که از طولانی ترین قصاید استوار عاشورایی به شمار می آید. هنر شاعری فدایی در تصویر آفرینی های بدیع است. کلیات سروده های وی با عنوان "سوگنامه عاشورایی" یا "مقتل منظوم فدایی"، اولین بار در سال ۱۳۸۸ به چاپ رسیده است.

روان خوانی شوق آموختن: خاطرات دوران اسارت یکی از آزادگان سرافراز میهنمان است. روایتی است که شوق آموختن و امید را بیان می کند، این درس از کتاب "حکایت زمستان" با اندکی تصرف و تغییر انتخاب شده است.

درس پانزدهم:

سنایی: شاعر و عارف بزرگ قرن پنجم و ششم هجری است؛ وی در ابتدا شاعری مدیحه سرا بود؛ اما پس از مدتی به سرودن اشعار عرفانی و اخلاقی روی آورد. "کارنامه بلخ" و "حدیقه الحقیقه" از آثار او است.

درس شانزدهم:

رایبند رانات تاگور: شاعر و پُرآوازه هندی که اشعار وی سرشار از مفاهیم عرفانی و حسّ میهن دوستی است. تاگور جایزه ادبی نوبل را نیز دریافت کرد. وی در سال ۱۹۴۱ میلادی درگذشت.

محمود درویش (۲۰۰۸-۱۹۴۲ م): از بزرگترین شاعران معاصر عرب است که شعر او با انقلاب، مبارزه و پایداری پیوندی آشکار دارد. عشق به سرزمین فلسطین و استقلال آن از درون مایه های اصلی شعر او است. "پرنده آزادی" از محمود درویش (شاعر فلسطینی) است.

مثنوی معنوی: کتاب منظوم و گران قدر مولوی، شامل حکایاتی است که مولانا با بیان آنها مسائل دینی و عرفانی و حقایق معنوی را به زبان ساده و از راه تمثیل بیان می کند. مثنوی در ۲۶ هزار بیت و در شش دفتر سروده شده است.

نزار قَبّانی (۱۹۹۸-۱۹۲۳ م): از بزرگترین شاعران و نویسندگان عرب، متولد شهر دمشق سوریه است. او به زبان های فرانسوی، انگلیسی و اسپانیایی مسلط بود. سروده های او سرشار از عشق و عاطفه به انسانیت است.

عبدالرضا رضایی نیا (متولد ۱۳۴۳ ه.ش): از نویسندگان، شاعران و مترجمان معاصر است. برخی از آثار او عبارت اند: از "نقد شعر معاصران"، "فرشته بفرستید"، "از حنجره های شرقی".

"کودکان سنگ": از نزار قَبّانی، ترجمه عبدالرضا رضایی نیا؛ با اندکی تغییر و کاهش است.

درس هفدهم:

در جست و جوی خوش بختی: نوشته "لرد آویبوری" و ترجمه "ابوالقاسم پاینده" است. این کتاب در هفده فصل نگاشته شده و نویسنده در آن به موضوعاتی مانند خوش بختی، امید، تربیت و پرداخته است.

هفده داستان کوتاه: این کتاب ترجمه "سارا طهرانیان" است که هفده داستان کوتاه از نویسندگان ناشناس جهان را در بردارد. روان خوانی "آن سوی پنجره" یکی از این داستان ها است.

وحشی بافقی: کمال الدین وحشی بافقی در اواخر عهد شاه اسماعیل اول صفوی در قصبه بافق به دنیا آمد. سپس به یزد آمد و بیشتر ایام زندگی را در آنجا گذراند. از آثار او می توان به مثنوی "فرهاد و شیرین"، "ناظر و منظور" و "خلدیرین" اشاره نمود.

ابوالقاسم پاینده (۱۳۶۳-۱۲۹۲ ه.ش): از نویسندگان چیره دست معاصر که در داستان نویسی و ترجمه، آثار گوناگونی پدید آورده است. مهم ترین اثر او ترجمه "قرآن مجید" است.

سبز و مانا باشد